

Förordning om att förebygga spridning av terrorisminnehåll på internet

Justitiedepartementet

2018-10-16

Dokumentbeteckning

COM (2018) 640

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on preventing the dissemination of terrorist content online

Sammanfattning

I syfte att garantera att den inre, digitala marknaden fungerar samt att säkerställa förtroende och säkerhet föreslås en förordning med ett antal åtgärder för att förebygga missbruk av värdtjänstleverantörer genom spridning av terrorisminnehåll. Förslaget omfattar värdtjänstleverantörer som erbjuder sina tjänster på internet inom den Europeiska unionen oavsett var de är etablerade och oavsett storlek på leverantören. Definitionen av terrorisminnehåll utgår från definitionen av terroristbrott i direktivet 2017/541 om bekämpande av terrorism. Den föreslagna definitionen omfattar information som uppviglar till, uppmuntrar eller förespråkar utförande av eller bidrag till terroristbrott, ger instruktioner om utförande av sådana brott eller främjar deltagande i en terroristgrupps verksamhet.

För att säkerställa borttagande av terrorisminnehåll föreslås en avlägsnandeorder som ska kunna utfärdas genom ett administrativt eller rättsligt beslut av en behörig myndighet i en medlemsstat. En värdtjänstleverantör ska vara förpliktigad att på grundval av en sådan order avlägsna terrorisminnehåll eller göra det oåtkomligt inom en timme.

Förslaget innebär också att de behöriga myndigheterna eller unionsmyndigheter, t.ex. Europol, istället för en avlägsnandeorder kan skicka en anmälan till värdtjänstleverantörerna för deras bedömning om innehållet strider mot de tillämpliga användarvillkoren. När det gäller anmälningar ställs inga krav på att leverantörerna ska avlägsna innehållet inom viss tidsrymd, endast att den ska pröva det anmälda innehållet. Vidare innebär förslaget att värdtjänstleverantörer, när det är lämpligt, ska vidta proaktiva åtgärder som är proportionerliga i förhållande till risken för spridning av terrorisminnehåll från leverantörerna.

De föreslagna åtgärderna åtföljs av ett antal garantier för att säkerställa skyddet för grundläggande rättigheter. För att skydda innehåll som inte utgör terrorisminnehåll från felaktigt avlägsnande innehåller förslaget skyldigheter för värdtjänstleverantörerna att inrätta rättelse- och klagomöjligheter. Värdtjänstleverantörerna ska enligt förslaget etablera effektiva och tillgängliga mekanismer som möjliggör för användare, vars innehåll har avlägsnats eller gjorts oåtkomligt, till följd av en anmälan eller proaktiva åtgärder, att besvara sig över åtgärden och begära att innehållet återställs. Förslaget innebär också att värdtjänstleverantörer åläggs en skyldighet att offentligt redovisa sina åtgärder mot terrorisminnehåll.

Härutöver innebär förslaget att medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter har den nödvändiga kapaciteten och resurserna att agera mot terrorisminnehåll som finns hos värdtjänstleverantörer.

Medlemsstaterna ska även vara skyldiga att informera och samarbeta med varandra, varvid de möjligheter som erbjuds genom Europol kan användas för att säkerställa samordning när det gäller avlägsnandeorder och anmälningar till värdtjänstleverantörer.

Värdtjänstleverantörer ska enligt förslaget vidare vara skyldiga att rapportera i detalj om de åtgärder de vidtagit och

informera brottsbekämpande myndigheter när de upptäcker innehåll som utgör en fara för liv eller säkerhet.

2018/19:FPM6

Slutligen innebär förslaget att värdtjänstleverantörer åläggs en skyldighet att bevara det innehåll de avlägsnar, vilket ska utgöra en garanti mot felaktiga avlägsnanden (efterhandskontroller) och för att säkerställa att potentiell bevisning för bekämpande av terroristbrott inte går förlorad.

Regeringen välkomnar syftet med förslaget, men konstaterar att förhandlingarna om förslaget kommer att vara förenade med ett antal rättsliga utmaningar.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Det har på EU-nivå under de senaste åren tagits flera initiativ i syfte att olagligt innehåll på internet ska tas bort i större utsträckning. Det har gällt både egenåtgärder av värdtjänstleverantörer och bestämmelser i EU-rättsakter, t.ex. i direktivet 2017/541 om bekämpande av terrorism och i direktivet 2011/92 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering och barnpornografi. När det gäller egenåtgärder och frivilliga åtgärder har kommissionen dels tagit fram en uppförandekod om hatpropaganda, dels etablerat det s.k. EU Internet Forum när det gäller terrorisminnehåll. Båda dessa initiativ har tagits tillsammans med några av de stora värdtjänstleverantörerna, men många relevanta leverantörer har inte deltagit.

Det arbetssätt som utvecklats inom dessa samarbeten innebär att en frivilligorganisation (hatpropaganda) eller en myndighet (terrorisminnehåll) anmäler att det finns olagligt innehåll hos en leverantör, varefter leverantören gör en egen bedömning om innehållet strider mot användarvillkoren och i så fall kan avlägsnas.

Samarbetena har lett till positiva resultat på så sätt att värdtjänstleverantörer har tagit bort olagligt innehåll i ökande omfattning. Sedan något år driver också Europol en s.k. Internet Referral Unit (IRU) för att få bort terrorisminnehåll genom att identifiera innehåll och anmäla till

I september 2017 presenterade kommissionen ett meddelande om hanteringen av olagligt innehåll online (Faktapromemoria 2017/18: FPM16) med en uppsättning riktlinjer och principer för hur värdtjänstleverantörer bör intensifiera kampen mot olagligt innehåll online i samarbete med nationella myndigheter, medlemsstater och andra relevanta intressenter. Kommissionen följde upp sitt meddelande genom en rekommendation den 1 mars 2018 (C (2018) 1177 final) om åtgärder för att bekämpa olagligt innehåll online. Efter en konsekvensanalys under sommaren 2018 bedömde härefter kommissionen att det fanns skäl att föreslå EU-lagstiftning, men med en begränsning till terrorisminnehåll.

Frågan om olagligt terrorisminnehåll har också behandlats av Europeiska rådet den 22–23 juni 2017 och den 28 juni 2018.

1.2 Förslagets innehåll

I artikel 1 anges övergripande vad förslaget avser att reglera, dvs. att förordningen ska lägga fast bestämmelser som syftar till att förebygga missbruk av värdtjänstleverantörer för spridning av terrorisminnehåll, bestämmelser om ansvar för värdtjänstleverantörer och åtgärder som ska genomföras av medlemsstaterna.

I artikel 1 anges också förslagets geografiska tillämpningsområde och att det omfattar värdtjänstleverantörer som erbjuder sina tjänster inom den Europeiska unionen oavsett var de har sitt säte.

I artikel 2 anges definitioner av de begrepp som används i förslaget. Särskilt viktig för förslaget är definitionen av begreppet terrorisminnehåll som bygger på, men inte är begränsad till, vad som lagts fast i direktivet 2017/541 om bekämpande av terrorism. Den föreslagna definitionen omfattar information som uppviglar till, uppmuntrar eller förespråkar utförande av eller bidrag till terroristbrott, ger instruktioner om utförande av sådana brott eller främjar deltagande i en terroristgrupps verksamhet.

Enligt förslagets artikel 3 ska värdtjänstleverantörer ges en skyldighet att tillämpa vissa regler när de vidtar de åtgärder som följer av förordningen, särskilt gäller att de grundläggande rättigheter som kan bli aktuella ska beaktas. I artikeln anges vidare att vissa bestämmelser ska föras in i värdtjänstleverantörernas användarvillkor och att dessa villkor ska tillämpas.

I förslagets artikel 4 anges att medlemsstaterna ska ge befogenhet till en behörig myndighet att utfärda avlägsnandeorder och en skyldighet för värdtjänstleverantörer att avlägsna innehåll inom en timme från det att en sådan order har mottagits. I artikeln ställs också minimikrav på vad en avlägsnandeorder ska innehålla samt procedurer för värdtjänstleverantörer när det gäller återkoppling till den behöriga myndigheten som utfärdat ordern, när det gäller information till denna myndighet om det inte är möjligt att efterkomma avlägsnandeordern eller om kompletteringar från myndigheten är nödvändiga för att möjliggöra orderns verkställighet.

Av artikeln framgår vidare att den utfärdande, behöriga myndigheten ska informera den myndighet som har getts till uppgift att övervaka proaktiva åtgärder i den medlemsstat som har jurisdiktion över den värdtjänstleverantör inom unionen som ordern riktas till.

Förslagets artikel 5 säger att en behörig myndighet eller en unionsmyndighet får göra en anmälan till en värdtjänstleverantör. En anmälan ska innebära en skyldighet för värdtjänstleverantörer att vidta de åtgärder som behövs för att skyndsamt kunna bedöma innehåll som anmälts. Denna skyldighet innebär emellertid inte att innehållet ska avlägsnas eller att det finns en särskild tidsgräns för leverantörer att vidta åtgärder, utan enbart att det ska prövas om det anmälda innehållet strider mot användarvillkoren.

I artikeln ställs också upp minimikrav på vad en anmälan ska innehålla samt procedurer för värdtjänstleverantörer när det gäller återkoppling till den anmälände, behöriga

myndigheten och om kompletteringar från myndigheten är nödvändiga för att anmälan ska kunna behandlas.

2018/19:FPM6

I artikel 6 föreslås att krav ska ställas på värdtjänstleverantörer att de ska vidta effektiva och proportionerliga förebyggande åtgärder när det är lämpligt. I artikeln beskrivs också en procedur som syftar till att säkerställa att en värdtjänstleverantör vidtar ytterligare förebyggande åtgärder när det är nödvändigt för att minska utsattheten för att terrorisminnehåll sprids via den tjänst leverantören tillhandahåller. Värdtjänstleverantören ska samarbeta med den behöriga myndigheten för att identifiera vilka åtgärder som ska vidtas och, om ingen överenskommelse kan uppnås dem emellan, ska den behöriga myndigheten ges befogenhet att förelägga leverantören att vidta vissa åtgärder. I artikeln föreslås vidare en omprövningsprocedur rörande beslut av den behöriga myndigheten om att sådana ytterligare åtgärder ska vidtas.

Förslagets artikel 7 innebär att värdtjänstleverantörer för gransknings- och utredningsändamål ska vara skyldiga att bevara det innehåll de avlägsnat och relaterade uppgifter under sex månader. Denna bevarandeperiod ska enligt förslaget kunna förlängas i syfte att möjliggöra avslut av prövningsförfaranden. I förslaget anges också att värdtjänstleverantörerna ska vidta åtgärder för att säkerställa att det bevarade innehållet och uppgifterna inte är tillgängligt eller behandlas för andra ändamål.

Enligt förslagets artikel 8 ska värdtjänstleverantörer ges en skyldighet att förklara sina riktlinjer rörande terrorisminnehåll och att publicera årliga rapporter om vilka åtgärder de har vidtagit.

I artikel 9 föreslås, i syfte att säkerställa att beslut är riktiga och välgrundade, särskilda skyddsregler när it-tekniska verktyg för automatisk upptäckt och avlägsnande används.

Förslagets artikel 10 innebär att värdtjänstleverantörer ska inrätta besvärsmöjligheter rörande borttagande efter en prövning av en anmälan och proaktiva åtgärder samt att alla besvär ska behandlas omgående.

Enligt förslagets artikel 11 ska värdtjänstleverantörer informera innehållsets upphovsman om avlägsnandet om inte den behöriga myndigheten har angett att sådan information inte ska lämnas av skäl hänförliga till allmän säkerhet.

I artikel 12 föreslås att medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter har tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser för att fullgöra de skyldigheter som framgår av förordningen.

Förslagets artikel 13 innebär att medlemsstaterna förutsätts samarbeta med varandra och, när det är lämplig, samarbeta genom Europol i syfte att undvika dubbelarbete och störa varandras utredningar. I artikeln anges också möjligheten för medlemsstater och värdtjänstleverantörer att använda sig av särskilda hjälpmedel, inklusive de som används av Europol, för att hantera och återkoppla rörande avlägsnandeorder, anmälningar och proaktiva åtgärder. Vidare förutsätts medlemsstaterna i förslaget säkerställa att de har lämpliga kommunikationskanaler på plats för att kunna utbyta information och för att kunna genomföra bestämmelserna i förordningen.

I artikeln föreslås, slutligen, att värdtjänstleverantörerna ska ha en skyldighet att informera relevanta myndigheter när de är medvetna om någon form av bevisning för ett terroristbrott såsom de definieras i artikel 3 i direktivet 2017/541 om bekämpande av terrorism.

Enligt förslagets artikel 14 ska både medlemsstater och värdtjänstleverantörer inrätta kontaktpunkter för att underlätta förbindelserna dem emellan, särskilt när det gäller avlägsnandeorder och anmälningar.

I artikel 15 föreslås att medlemsstaterna ska ges jurisdiktion för att övervaka förebyggande åtgärder, besluta om sanktioner samt att samla in den information som behövs för att följa utvecklingen och att rapportera.

Förslagets artikel 16 innebär att de värdtjänstleverantörer som inte finns representerade i någon medlemsstat, men som

erbjuder sina tjänster inom unionen, ska utse en rättslig företrädare inom unionen.

2018/19:FPM6

Enligt förslagets artikel 17 ska medlemsstaterna utse myndigheter som ska ges befogenhet att utfärda avlägsnandeorder, anmäla innehåll till värdtjänstleverantörer samt övervaka förebyggande åtgärder och genomförandet av förordningen.

Enligt förslaget till artikel 18 ska medlemsstaterna införa bestämmelser om sanktioner när vissa skyldigheter enligt förordningen inte iakttas. Av förslaget till artikel framgår kriterier som medlemsstaterna ska beakta när de ska besluta om typ av och nivå på sanktioner. Eftersom det bedöms som särskilt viktigt att terrorisminnehåll snabbt avlägsnas i enlighet med en avlägsnandeorder anges särskilda bestämmelser om ekonomiska sanktioner i fall av systematisk underlåtenhet att efterkomma sådana order.

Förslagets artikel 19 beskriver en procedur för att genom delegerade akter göra ändringar i de formulär (bilagor till förslaget) som ska användas för utfärdande av avlägsnandeorder och information till en behörig myndighet om att en order inte går att verkställa.

I förslagets artikel 20 anges de förutsättningar under vilka kommissionen ska ha befogenhet att besluta om delegerade akter för att genomföra nödvändiga ändringar i de formulär som ska användas enligt förordningen.

Enligt förslagets artikel 21 ska medlemsstaterna samla in och rapportera information om tillämpningen av förordningen i syfte att bistå kommissionen i dess utvärdering av förordningens genomförande. I förslaget sägs också att kommissionen ska inrätta ett detaljerat program för att övervaka antal ärenden, resultaten och effekterna av förordningen.

Förslagets artikel 22 anger att kommissionen ska presentera en rapport om förordningens tillämpning och genomförande två år efter dess ikraftträdande.

Enligt förslagets artikel 23 ska kommissionen presentera en utvärderingsrapport inte senare än tre år efter förordningens ikraftträdande.

I förslagets artikel 24 anges att förordningen ska träda i kraft på den tjugonde dagen efter dess publicering i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska vara tillämplig sex månader efter dagen för ikraftträdande. Det anges i bakgrunden till förslaget att denna tidsrymd bygger på utgångspunkten att förhandlingen kan genomföras snabbt.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

1.3.1 Förslagets effekt på svenska regler när det gäller avlägsnandeorder m.m.

En EU-förordnings bestämmelser blir direkt tillämpliga i Sverige när den träder i kraft. Några författningsändringar för att regleringen ska bli gällande i Sverige krävs därför inte.

De regler som finns i svensk rätt idag är emellertid inte anpassade för den sortens arbetssätt och samarbete som föreslås. För att svenska myndigheter ska kunna tillämpa förordningen för egen del och utfärda avlägsnandeorder för verkställighet av värdtjänstleverantörer kommer det därför att krävas inrättande av en ordning som möjliggör att sådana order kan utfärdas.

Det kommer även att behövas viss annan kompletterande lagstiftning till förordningen, bl.a. för införande av sanktionsmöjligheter gentemot de värdtjänstleverantörer som inte lever upp till sina skyldigheter. Regeringen anser därför att den föreslagna genomförandetiden om sex månader är för kort.

1.3.2 Förslagets förenlighet med svenska grundlagar

Hemsidor på internet kan i vissa fall omfattas av det särskilda skydd som yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) ger yttrande- och informationsfriheten. Grundlagsskyddet gäller för hemsidor som har utgivningsbevis eller, något

förenklat, om hemsidan drivs av ett massmedieföretag. Skyddet enligt YGL innebär bl.a. att myndigheter inte får förhandsgranska eller försvåra publicering av innehåll på hemsidan. Eventuella ingripanden får endast göras efter publicering och ansvar för innehållet i en publicering kan komma ifråga endast för vissa uppräknade brott i YGL, bl.a. ett antal brott mot rikets säkerhet. YGL bygger på principen om ensamansvar och ansvaret för innehållet på en grundlagsskyddad hemsida ligger i första hand på utgivaren.

Ingripanden med anledning av innehållet i en publicering som skyddas av YGL får endast ske på det sätt som anges i grundlagen och någon möjlighet för myndigheter att stänga ned en hemsida sida finns inte. Som förslaget är utformat är det möjligt att det på en hemsida som omfattas av skydd enligt YGL publiceras något som skulle kunna falla in under definitionen av terrorisminnehåll. Regeringen är därför tveksam till om förslaget, i dess nuvarande utformning, är förenligt med YGL.

Förslaget till förordning innebär begränsningar av yttrandefriheten (dvs. friheten att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor) och informationsfriheten (dvs. friheten att inhämta och ta emot upplysningar samt att i övrigt ta del av andras yttranden); fri- och rättigheter som var och en gentemot det allmänna är tillförsäkrad enligt regeringsformen (RF).

Det måste därför säkerställas att begränsningarna är förenliga med RF, t.ex. att förordningens krav på att avlägsna och göra innehåll oåtkomligt samt proaktiva åtgärder inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med regleringen. I detta ingår att förslagets definition av begreppet terrorisminnehåll får en tillräckligt precis och välavvägd utformning.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har enligt kommissionen inga budgetära konsekvenser för EU-budgeten (se sid 9 COM (2018) 640 final). Eventuella merkostnader ska finansieras inom befintliga ramar på berörda utgiftsområden.

2 Ståndpunkter

Olagligt terrorisminnehåll som har spridits via värdtjänstleverantörer har varit en bidragande orsak till de terroristbrott som har begåtts under senare år samt den radikaliserings som skett och den rekrytering som kunnat göras till terroristgrupper. Regeringen välkomnar därför syftet med förslaget till förordning om att förebygga spridningen av terrorisminnehåll online; olagligt terrorisminnehåll ska inte förekomma online och det måste motarbetas med kraft.

Regeringen konstaterar att förhandlingarna om förslaget kommer att vara förenade med ett antal rättsliga utmaningar. Från svensk sida blir det nödvändigt att aktivt arbeta för att en slutlig förordning inte ska omfatta hemsidor som skyddas av yttrandefrihetsgrundlagen.

Det kommer också att bli nödvändigt att aktivt verka för att det innehåll som ska kunna avlägsnas otvetydigt ryms inom de yttringar och uttryck rörande terroristbrott som enligt direktivet 2017/541 om bekämpande av terrorism ska vara straffbara.

Regeringen avser vidare att verka för att den slutliga förordningen ska vara utformad så att den blir väl avvägd och proportionerlig, inte ställer orimliga krav på värdtjänstleverantörer och innehåller tillräckliga rättssäkerhetsgarantier.

Regeringen avser också att verka för att datum för ikraftträdande och tillämpande av förordningen sätts så pass långt fram att en anpassning av svenska författningar hinner genomföras.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

En grupp medlemsstater, däribland Frankrike, Tyskland och Storbritannien, har tydligt förespråkat att ansvaret för värdtjänstleverantörer att ta bort terrorismsinnehåll bör läggas fast i EU-rätten och att det bör göras skyndsamt.

Medlemsstaterna i denna grupp har också fört fram att det är nödvändigt att inrätta behöriga myndigheter i medlemsstaterna för att identifiera och anmäla terrorisminnehåll till värdtjänstleverantörerna för bedömning och avlägsnande.

En annan grupp av medlemsstater, däribland Sverige, har anfört att de egenåtgärder som vidtagits frivilligt och inom ramen för EU Internet Forum har börjat ge resultat och att dessa åtgärder därför borde ges utrymme att verka ytterligare. I denna grupp av medlemsstater har också förts fram att en rättslig reglering i denna fråga är mycket komplex och att särskilt avvägningar i förhållande till grundläggande rättigheter kräver noggranna överväganden.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har inte yttrat sig över förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den föreslagna förordningen grundas på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Artikel 114 utgör en rättslig grund för åtgärder som syftar till att säkerställa den inre marknadens funktion.

Kommissionen anger i förslaget att artikel 114 är den lämpliga rättsliga grunden för att harmonisera villkoren för värdtjänstleverantörer tillhandahållande av tjänster över gränser inom den digitala, inre marknaden och för att hantera olikheter mellan medlemsstaternas regleringar som i annat fall skulle kunna hindra den inre marknadens funktion. Förslaget innebär enligt kommissionen också att framtida hinder för den inre marknadens funktion förebyggs.

Angående den rättsliga grunden anför kommissionen slutligen att artikel 114 kan användas för att ålägga skyldigheter för värdtjänstleverantörer som har sitt säte utanför unionen, men vars tjänster påverkar den inre marknaden.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anför i förslaget att den gränsöverskridande dimensionen av de aktuella problemen med terrorisminnehåll innebär att åtgärder behöver vidtas på unionsnivå för att syftet med förslaget ska uppnås. Internet är till sin natur gränsöverskridande och det är normalt möjligt att bereda sig tillgång till internet i en medlemsstat från en annan en medlemsstat.

Vidare säger kommissionen att en fragmenterad ram av nationella regelverk för att motverka terrorisminnehåll online håller på att utvecklas. Detta leder till en börda och ojämlika villkor för värdtjänstleverantörer samt luckor i säkerheten. Åtgärder på EU-nivå förstärker den rättsliga tydligheten, skapar enhetlighet och ökar effektiviteten i värdtjänstleverantörernas åtgärder mot terrorisminnehåll.

EU-åtgärder möjliggör också att ytterligare värdtjänstleverantörer kommer att vidta åtgärder, dvs. även de som idag inte vidtar egna åtgärder eller deltar i frivilligt samarbete. Detta inkluderar också de värdtjänstleverantörer som har sitt säte utanför den Europeiska unionen, vilket stärker den inre, digitala marknadens integritet.

Kommissionen säger slutligen om subsidiariteten att detta motiverar behovet av åtgärder på EU-nivå, vilket också förts fram av Europeiska rådet i dess slutsatser från juni 2018 där de bjöd in kommissionen att presentera ett förslag till rättsakt på nu aktuellt område.

När det gäller proportionalitet konstaterar kommissionen att det i förslaget föreslås bestämmelser som innebär att värdtjänstleverantörer skyndsamt ska avlägsna terrorisminnehåll. Tydliga begränsningar görs dock enligt

kommissionen till vad som är nödvändigt för att uppnå målsättningen med förslaget. Förslaget beaktar enligt kommissionen bördan för värdtjänstleverantörerna och innefattar skyddsåtgärder för att skydda yttrande- och informationsfriheterna samt andra grundläggande rättigheter. Regeln om att avlägsnande av terrorisminnehåll ska ske inom en timme gäller enbart avlägsnandeorder som innebär att en bedömning av innehållets olaglighet har gjorts av en behörig myndighet och att en rättslig omprövning kan ske.

När det gäller anmälningar till värdtjänstleverantörer föreslås en skyldighet att vidta åtgärder för att skyndsamt kunna bedöma innehållet, men ingen skyldighet att avlägsna innehållet eller att vidta någon åtgärd inom fastlagda tidsramar. Det slutliga avgörandet när det gäller anmälningar kvarstår hos värdtjänstleverantörerna.

Bördan på leverantörerna att bedöma innehåll underlättas också av att medlemsstaterna och unionsmyndigheter ska lämna en motivering till varför det kan vara fråga om terrorisminnehåll.

Kommissionen anför vidare när det gäller proportionalitet att värdtjänstleverantörer, när det är lämpligt, ska vidta proaktiva åtgärder för att skydda sig mot spridning av terrorisminnehåll via sina tjänster. Särskilda skyldigheter som avser proaktiva åtgärder är begränsade till de leverantörer som är utsatta för terrorisminnehåll, vilket styrks av de har mottagit en avlägsnandeorder som har blivit slutlig.

Detta är enligt kommissionen proportionerliga åtgärder i förhållande till såväl risken för spridning av terrorisminnehåll som de resurser värdtjänstleverantören förfogar över.

Vad slutligen gäller bevarande av avlägsnat innehåll och relaterade uppgifter är bevarandetiden begränsad till sex månader, vilket är proportionerligt för att möjliggöra administrativa eller rättsliga prövningsförfaranden samt för att förebygga, upptäcka, utreda och åtala för terrorbrott.

Regeringen delar kommissionens bedömning att problematiken med olagligt terrorisminnehåll online är gränsöverskridande och därför en fråga för EU-nivån att hantera jämte medlemsstaterna. Däremot anser regeringen att kommissionens motivering när det gäller förslaget proportionalitet behöver klargöras ytterligare. I linje med den preliminära svenska ståndpunkten ovan under 2.1 avser regeringen att verka för att den slutliga förordningen ska vara utformad så att den blir väl avvägd och proportionerlig.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ordförandeskapet har planerat för ett antal möten på arbetsgruppsnivå under hösten 2018.

Kommissionen har för sin del uttalat en ambition om att nå en allmän inriktning i rådet den 5 december 2018 och en politisk överenskommelse med Europaparlamentet senast i april 2019.

4.2 Fackuttryck/termer

Värdtjänstleverantör: en leverantör av informationssamhällets tjänster som innebär att leverantören lagrar information som tillhandahållits av innehållsleverantören på dennas begäran och gör den lagrade informationen tillgänglig för tredje part.

Erbjuda tjänster i unionen: göra det möjligt för juridiska eller fysiska personer i en eller flera medlemsstater att använda de tjänster som erbjuds av en värdtjänstleverantör som har en betydande anknytning till den eller de medlemsstaterna, såsom att värdtjänstleverantören

har ett verksamhetsställe i unionen,

har ett betydande antal användare i en eller flera medlemsstater,

riktar verksamheten till en eller flera medlemsstater.

Terrorisminnehåll: information som

uppviglar till eller förespråkar, även genom förhållande, utförande av terroristbrott, och därigenom ger upphov till en risk för att sådana handlingar utförs, och/eller

uppmuntrar bidrag till terroristbrott, och/eller

främjar en terroristgrupps verksamhet, i synnerhet genom att uppmuntra till deltagande i eller stöd till en terroristgrupp i den mening som avses i artikel 2.3 i direktiv (EU) 2017/541, och/eller

lär ut metoder eller tekniker för att utföra terroristbrott.

Spridning av terrorisminnehåll: att göra terrorisminnehåll tillgängligt för tredje part via värdtjänstleverantörernas tjänster.

Användarvillkor: alla krav, villkor och klausuler som, oberoende av deras namn eller form, reglerar avtalsförhållandet mellan värdtjänstleverantören och dess användare.

Anmälan: ett meddelande från en behörig myndighet, eller i tillämpliga fall ett relevant unionsorgan, till en värdtjänstleverantör om information som kan anses vara terrorisminnehåll, för att leverantören på frivillig basis ska överväga om innehållet är förenligt med dess egna användarvillkor som syftar till att förhindra spridning av terrorisminnehåll.